

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет

Кафедра кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

С.В. Матвеев

РОБОТА ПРОГРАМА
АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО
(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 08 «Право»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 08 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Право»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни дисципліна професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

_____

(підпис)

І.В.Шаповалова

(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою кримінального права,
кримінології, цивільного та господарського
права протокол № 1
від «28»серпня 2020 року

Завідувач кафедри

І.В.Шаповалова

Розробники Карпенко Микола Іванович, доктор юридичних наук, доцент

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни повинне базуватись на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти під час опанування ними фундаментальних положень таких навчальних дисциплін як Адмінстративне право, Кримінальне право (Загальна та Особлива частини), Прокуратура України, Цивільне право (Загальна та Особливі частини) та ін.

Предметом навчальної дисципліни «Адмінстративне судочинство» є: знання про специфіку, особливості та завдання адміністративного судочинства, порядку розгляду публічно-правових спорів.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Адмінстративне судочинство» є оволодіти теоретичними та практичними питаннями адміністративного судочинства України.

Основні завдання вивчення дисципліни «Адмінстративне судочинство» є:

– вивчення завдань та специфіки адміністративного судочинства, особливостей процесуальних форм розгляду публічно-правових спорів, видів процесуальних проваджень в адміністративному судочинстві, виконання судових рішень в адміністративних справах;

– ознайомлення з вимогами щодо складення основних процесуальних документів в адміністративному судочинстві;

– набуття умінь та навичок практичного застосування норм шляхом аналізу матеріалів судової практики адміністративних судів та Верховного Суду з розгляду різних категорій публічно-правових спорів.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Адмінстративне судочинство» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК7.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК9.	Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК4.	Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
СК7.	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК8.	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм

	матеріального і процесуального права.
СК11.	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12.	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК13.	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР1.	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
ПР6.	Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПР9.	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
ПР11.	Володіти базовими навичками риторики.
ПР17.	Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
ПР19.	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
ПР22.	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

№ пп	Найменування тем курсу	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР	Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР
Змістовний модуль 1											
1	Поняття та завдання адміністративного судочинства	12	2	2	8	0	12	2	2	8	0
2	Адміністративно-судочинські правовідносини. Основні категорії в адміністративному судочинстві	12	2	2	8	0	12	0	0	12	0
3	Адміністративна юрисдикція і підсудність адміністративних справ	12	2	2	8	0	12	0	0	12	0
4	Адміністративно-процесуальний статус учасників адміністративного судочинства	12	2	2	8	0	12	0	0	12	0
5	Характеристика загальних інститутів адміністративного судочинства	12	2	2	8	0	12	3	3	6	0
6	Позовне провадження в адміністративному судочинстві	12	2	2	8	0	12	0	0	12	0
7	Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ	12	2	2	8	0	12	0	0	12	0
8	Апеляційне провадження	12	2	2	8	0	12	0	0	12	0

9	Касаційне провадження	12	2	2	8	0	12	0	0	12	0
10	Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі	12	2	2	8	0	12	0	0	12	0
Разом за модуль 2		120	20	20	80	0	120	5	5	110	0
Усього годин		120	20	20	80	0	120	5	5	110	0
Форма підсумкового контролю: екзамен											

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та завдання адміністративного судочинства

Поняття, завдання, джерела та форми адміністративного судочинства. Система адміністративних судів в Україні. Принципи адміністративного судочинства. Автоматизований розподіл справ. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система.

Тема 2. Адміністративно-судочинські правовідносини. Основні категорії в адміністративному судочинстві

Поняття, зміст та склад адміністративно-судочинських правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративно-судочинських правовідносин. Адміністративна справа і публічно-правовий спір. Суб'єкт владних повноважень. Адміністративний суд. Адміністративна справа незначної складності (малозначна справа). Типові адміністративні справи. Зразкова адміністративна справа. Похідна позовна вимога.

Тема 3. Адміністративна юрисдикція і підсудність адміністративних справ

Предметна юрисдикція адміністративних судів. Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог. Інстанційна юрисдикція адміністративних судів. Територіальна юрисдикція (підсудність) адміністративних судів (справ). Виключна підсудність адміністративних судів.

Тема 4. Адміністративно-процесуальний статус учасників адміністративного судочинства

Поняття адміністративної процесуальної правосуб'єктності. Адміністративно-процесуальний статус учасників справи (сторін, третіх осіб). Процесуальне правонаступництво. Склад суду. Відводи. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатись до суду в інтересах інших осіб. Участь у справі представника. Інші учасники адміністративного судочинства.

Тема 5. Характеристика загальних інститутів адміністративного судочинства

Докази і доказування. Забезпечення доказів і забезпечення позову. Процесуальні строки. Судові виклики і повідомлення. Судові витрати. Заходи процесуального примусу. Фіксування судового процесу.

Тема 6. Позовне провадження в адміністративному судочинстві

Письмові заяви учасників справи. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження. Підготовче засідання. Врегулювання спору за участю судді. Примирення сторін. Розгляд справи по суті. Судові рішення. Окремі ухвали суду. Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження.

Тема 7. Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ

Оскарження нормативно-правових актів органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів владних повноважень. Оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. Розгляд окремих категорій термінових адміністративних справ. Розгляд типових та зразкових справ.

Тема 8. Апеляційне провадження

Порядок і строки апеляційного провадження. Вимоги до апеляційної скарги. Процесуальні питання відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги на судові рішення. Судові рішення суду апеляційної інстанції.

Тема 9. Касаційне провадження

Порядок і строки касаційного провадження. Вимоги до касаційної скарги. Процесуальні питання відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Підстави і порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Судові рішення суду касаційної інстанції.

Тема 10. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі

Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Судове рішення за наслідками провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі.

6. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття та завдання адміністративного судочинства	2	2
2	Адміністративно-судочинські правовідносини. Основні категорії в адміністративному судочинстві	2	0
3	Адміністративна юрисдикція і підсудність адміністративних справ	2	0
4	Адміністративно-процесуальний статус учасників адміністративного судочинства	2	0
5	Характеристика загальних інститутів адміністративного судочинства	2	3
6	Позовне провадження в адміністративному судочинстві	2	0
7	Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ	2	0

8	Апеляційне провадження	2	0
9	Касаційне провадження	2	0
10	Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі	2	0
Усього годин		20 год.	5 год.

**7. Теми практичних занять
Не передбачено навчальним планом**

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття та завдання адміністративного судочинства	2	2
2	Адміністративно-судочинські правовідносини. Основні категорії в адміністративному судочинстві	2	0
3	Адміністративна юрисдикція і підсудність адміністративних справ	2	0
4	Адміністративно-процесуальний статус учасників адміністративного судочинства	2	0
5	Характеристика загальних інститутів адміністративного судочинства	2	3
6	Позовне провадження в адміністративному судочинстві	2	0
7	Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ	2	0
8	Апеляційне провадження	2	0
9	Касаційне провадження	2	0
10	Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі	2	0
Усього годин		20 год.	5 год.

**9. Теми лабораторних занять
Не передбачено навчальним планом**

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Поняття та завдання адміністративного судочинства	8	8
2	Адміністративно-судочинські правовідносини. Основні	8	12

	категорії в адміністративному судочинстві		
3	Адміністративна юрисдикція і підсудність адміністративних справ	8	12
4	Адміністративно-процесуальний статус учасників адміністративного судочинства	8	12
5	Характеристика загальних інститутів адміністративного судочинства	8	6
6	Позовне провадження в адміністративному судочинстві	8	12
7	Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ	8	12
8	Апеляційне провадження	8	12
9	Касаційне провадження	8	12
10	Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі	8	12
Усього годин		80 год.	110 год.

11. Завдання для самостійної роботи

СЗ № 1. Організація адміністративного судочинства.

1. Поняття, завдання та джерела адміністративного судочинства.
  2. Принципи адміністративного судочинства.
  3. Адміністративна справа незначної складності (малозначна справа). Типові адміністративні справи. Зразкова адміністративна справа. Похідна позовна вимога.
  4. Адміністративна юрисдикція.
  5. Докази і доказування в адміністративному судочинстві. Забезпечення доказів і забезпечення позову. Судові витрати.
  6. Адміністративно-процесуальний статус учасників адміністративного судочинства.
- Тестування(Розділ I КАС України).*

СЗ № 2. Позовне провадження в адміністративному судочинстві.

1. Відкриття провадження в адміністративній справі.
  2. Підготовче провадження. Підготовче засідання. Врегулювання спору за участю судді. Примирення сторін.
  3. Розгляд справи по суті.
  4. Судові рішення. Окремі ухвали суду.
  5. Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження.
- Практичні завдання. Розв'язання юридичних задач.*

1. І. звернулася до адміністративного суду з позовною заявою, у якій оскаржила рішення реєстраційної служби про відмову зареєструвати її у будинку, який належить їй на праві власності на основі свідоцтва про право на спадщину. Підставою для відмови стало те, що цей будинок знаходиться у зоні забудови і підлягає знесенню через три місяці на підставі рішення виконавчого комітету міської ради. У позовній заяві І. попросила суд допитати як свідків трьох її сусідів, які можуть підтвердити факт її проживання у зазначеному будинку. Представник відповідача у судовому засіданні заявив клопотання про виклик як свідка представника виконавчого комітету міської ради для підтвердження того факту, що будинок підлягає знесенню. Суд у задоволенні обох клопотань відмовив, але ухвалив притягнути виконком

міської ради як співвідповідача. Узв'язку з цим у судовому засіданні було оголошено перерву. На наступному засіданні суд повідомив сторони, що виконком міської ради надіслав листа, у якому просив розглядати справу без його участі, оскільки юрисконсульт виконкому захворіла і не відомо, коли зможе вийти на роботу. Тому суд своєю ухвалою зупинив провадження у справі до одужання юрисконсульта виконкому.

Зробіть юридичний аналіз ситуації.

2. 10 лютого 2019 року міськвиконком оголосив конкурс на заміщення посади юрисконсульта. Із заявами про участь у конкурсі звернулися громадяни України А. і В. 20 березня 2019 року міський голова видав наказ про призначення на посаду юрисконсульта В. А., вважаючи, що його право на заміщення цієї посади було порушене, звернувся з адміністративним позовом до суду. На підтвердження своєї позиції він послався на такі обставини: відсутність у громадянина В. вищої юридичної освіти, навчання на другому курсі юридичного факультету (заочно), не складення ним при призначенні на посаду присяги державного службовця.

Зробіть юридичний аналіз ситуації та визначте хід судового розгляду такої справи.

3. У провадженні Закарпатського окружного адміністративного суду перебуває адміністративна справа за позовом громадянина О. до Берегівської районної державної адміністрації Закарпатської обласної державної адміністрації про скасування розпорядження, поновлення на посаді та стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу. У нарадчій кімнаті під час постановлення судового рішення за наслідками розгляду справи виникла необхідність витребування від відповідача інформації щодо отриманої позивачем заробітної плати.

Яке рішення повинен ухвалити суд?

СЗ № 3. Перегляд судових рішень в адміністративному судочинстві.

1. Порядок і строки апеляційного провадження. Вимоги до апеляційної скарги.

2. Процесуальні питання відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги на судові рішення.

3. Порядок і строки касаційного провадження. Вимоги до касаційної скарги.

4. Процесуальні питання відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Підстави і порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги.

Практичні завдання. Розв'язання юридичних задач.

1. Апеляційний адміністративний суд розглянув скаргу позивача Г. у справі про визнання протиправною постанови про накладення на Г. адміністративного стягнення та її скасування. У задоволенні апеляційної скарги було повністю відмовлено. Судове рішення, постановлене за результатами розгляду апеляційної скарги, відповідало вимогам, встановленим процесуальним законом. Г. вирішив звернутися із касаційною скаргою на рішення суду апеляційної інстанції. Скаргу було подано безпосередньо до касаційного суду. Суд відмовив у відкритті касаційного провадження. Г. вдруге звернувся до касаційного суду із тією ж самою скаргою.

Яке рішення має ухвалити касаційний суд?

2. С. – позивач у справі про оскарження припису державного пожежного інспектора, – заявив у судовому засіданні відвід судді, оскільки відомо, що суддя та інспектор є сусідами і перебувають у дружніх стосунках. Знаючи, що відвід задоволено не буде, позивач завчасно підготував апеляційну скаргу на ухвалу суду, яку й подав відразу після проголошення ухвали про відмову у задоволенні відводу.

Підготуйте правову консультацію С.

3. Змодельуйте юридичну задачу з питань касаційного перегляду рішень адміністративних судів та розв'яжіть її.

СЗ № 4. Практикум «Складання процесуальних документів в адміністративному судочинстві».

Студенти формуються у групи з 6-7 осіб. Під час проведення практикуму керівник кожної студентської групи презентує фабулу справи та підготовлені до неї письмові заяви у позовному провадженні (від 5 процесуальних документів), апеляційну та касаційну скарги.

Оцінювання практикуму: підготовлені процесуальні документи – 10 балів; презентація та захист практикуму – 5 балів.

СЗ № 5.

Виконання практичних завдань.

12. Питання для підготовки до модульного та підсумкового контролю (екзамену)

1. Поняття адміністративної юстиції.
2. Історія становлення адміністративної юстиції в Україні.
3. Зарубіжні моделі адміністративної юстиції.
4. Адміністративна юстиція і адміністративний процес. Адміністративна юстиція і адміністративне судочинство.
5. Поняття, завдання, джерела та форми адміністративного судочинства.
6. Система адміністративних судів в Україні.
7. Принципи адміністративного судочинства.
8. Автоматизований розподіл справ. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система.
9. Поняття, зміст та склад адміністративно-судочинських правовідносин.
10. Підстави виникнення, зміни та припинення адміністративно-судочинських правовідносин.
11. Адміністративна справа і публічно-правовий спір.
12. Адміністративна справа незначної складності (малозначна справа).
13. Типові адміністративні справи.
14. Зразкова адміністративна справа.
15. Предметна юрисдикція адміністративних судів.
16. Інстанційна юрисдикція адміністративних судів.
17. Територіальна юрисдикція (підсудність) адміністративних судів (справ).
18. Виключна підсудність адміністративних судів.
19. Адміністративна процесуальна правосуб'єктність.
20. Адміністративно-процесуальний статус учасників справи (сторін, третіх осіб).
21. Процесуальне правонаступництво.
22. Склад суду. Відводи.
23. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатись до суду в інтересах інших осіб.
24. Участь у справі представника.
25. Інші учасники адміністративного судочинства.
26. Докази і доказування.
27. Забезпечення доказів і забезпечення позову.
28. Процесуальні строки.
29. Судові виклики і повідомлення.
30. Судові витрати.
31. Заходи процесуального примусу.
32. Фіксування судового процесу.
33. Письмові заяви учасників справи.
34. Відкриття провадження в адміністративній справі.
35. Підготовче провадження.
36. Підготовче засідання.
37. Врегулювання спору за участю судді.
38. Примирення сторін.

39. Розгляд справи по суті.
40. Судові рішення. Окремі ухвали суду.
41. Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження.
42. Оскарження нормативно-правових актів органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів владних повноважень.
43. Оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.
44. Розгляд окремих категорій термінових адміністративних справ.
45. Розгляд типових та зразкових справ.
46. Порядок і строки апеляційного провадження.
47. Вимоги до апеляційної скарги.
48. Процесуальні питання відкриття апеляційного провадження.
49. Апеляційний розгляд.
50. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги на судові рішення.
51. Судові рішення суду апеляційної інстанції.
52. Порядок і строки касаційного провадження.
53. Вимоги до касаційної скарги.
54. Процесуальні питання відкриття касаційного провадження.
55. Касаційний розгляд.
56. Підстави і порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду.
57. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги.
58. Судові рішення суду касаційної інстанції.
59. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
60. Вимоги до заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.
61. Порядок здійснення перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.
62. Судове рішення за наслідками провадження за нововиявленими або виключними обставинами.
63. Порядок відновлення втраченого судового провадження в адміністративній справі.
64. Порядок виконання судових рішень в адміністративних справах.
65. Оформлення виконавчого документа. виправлення помилки. Визнання виконавчого документа таким, що не підлягає виконанню.
66. Відстрочення і розстрочення виконання, зміна чи встановлення способу і порядку виконання судового рішення.
67. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни використовуються такі методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо; для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.

82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота										Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		10	40
Модульний контроль 1 - 20												

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	50	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Адміністративне судочинство» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР – ВВР України, 1996, № 30, ст.141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2015 року № 2747-IV // Офіційний вісник України. 2005. № 32.Ст. 1918.
3. Адміністративне судочинство: навч. посіб. / [І. М. Балакарева та ін.] ; за заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Н. Б. Писаренко. Харків: Право, 2016. 311 с.
4. Адміністративне судочинство в Україні: теорія, правове регулювання, практика : [моногр.] / С. В. Ківалов та ін.; за заг. ред. С. В. Ківалова, Л. Р. Білої-Тіунової. Одеса: Фенікс, 2013. 392 с.
5. Адміністративне судочинство : підруч. / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. – 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Істина, 2011. 304 с.
6. Кодекс адміністративного судочинства України : наук.-практ. комент. / [О. В. Гетманцев та ін.]. Київ: Правова єдність : Алерта, 2018. 523 с.
7. Кузьменко О. В. Курс адміністративного процесу: [навч. посіб.] / О. В. Кузьменко. Київ: Юрінком Інтер, 2012. 350 с.
8. Муза О. В. Адміністративна юстиція в Україні: стан та перспективи розвитку : [монографія] / О. В. Муза ; Ін-т законодавства Верховної Ради України ; за заг. ред. Нижник Н. Р. Київ: Четверта хвиля, 2011. 136 с.
9. Муза О. В. Адміністративно-процесуальні правовідносини в Україні : [монографія] / О. В. Муза ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. Київ: Четверта хвиля, 2015.320 с.
10. Ткачук О.М. Путівник по строках та термінах Кодексу адміністративного судочинства України / О. М. Ткачук. – 2-ге вид., перероб. та допов. Харків: Право, 2018. 68 с.

Додаткова

1. Адміністративне право та процес (адміністративнесудочинство): навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. Київ : ТАЛКОМ, 2018. 90 с.
2. Адміністративнесудочинство: навч. посіб. / С. Т. Гончарук, О. А. Гусар, І. О. Розум ; Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2016. 215 с.
3. Апаров А. М. Формування та розвиток адміністративно-процесуального права : [монографія] / А. М. Апаров. Запоріжжя : КПУ, 2014. 344 с.
4. Константи́й О. В. Проблеми захисту в адміністративному судочинстві суб'єктивних прав, свобод і законних інтересів : [монографія] / О. В. Константи́й. Київ: Істина, 2015. 544 с.
5. Принципи цивільного, господарського та адміністративного судочинства [Текст] : монографія / [І. І. Брус та ін. ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. Козьякова І. М.]. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2018. 257 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Веб-сайт Верховного Суду. Режим доступу: <http://www.supreme.court.gov.ua>
3. Веб-сайт Вищої ради правосуддя. Режим доступу: <http://www.vru.gov.ua>
4. Веб-сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Режим доступу: <http://www.vkksu.gov.ua>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
6. European Court of Human Rights. Режим доступу: <https://www.echr.coe>